



საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. ნა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე
№ 73
13 ოქტომბერი 2017 წ

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება - „მესტიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, მდ. ნაკრაზე სამ საფეხურიანი კასკადური ტიპის ჰესის მშენებლობა-ექსპლუატაციის“ პროექტის მშენებლობა და ექსპლუატაცია;
1. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი - შპს „ეკოჰიდრო“, საქართველო, ქ. თბილისი გლდანი ნაძალადევის რაიონი, გლდანი, 3ა მ/რ, 22, ბ107.
2. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა - მესტიის მუნიციპალიტეტი, სოფელი ნაკრა;
3. განაცხადის შემოსვლის თარიღი - 29.09.2017წ;
4. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ - შპს „G.N. Corporation“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით მესტიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ, წარმოდგენილია, შპს „ეკოპიდრო“-ს „მესტიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, მდ. ნაკრაზე სამ საფეხურიანი კასკადური ტიპის ჰესის მშენებლობა-ექსპლუატაციის“ პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

საპროექტო ტერიტორია წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას, ასევე პროექტის განხორციელება ნაწილობრივ ხდება სოფელ ნაკრას მოსახლეობის საზაფხულო საძოვრებზე.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად:

დაგეგმილი საქმიანობის მიზანია სამეგრელო ზემო სვანეთის რეგიონში, მესტიის მუნიციპალიტეტში მცირე სიმძლავრის 3 საფეხურიანი კასკადური ტიპის ჰესების (ნაკრა 1 ჰესი, სიმძლავრით 5,95 მგვტ, ნაკრა 2 ჰესი - 4,36 მგვტ და ნაკრა 3 ჰესი - 10,86 მგვტ) მშენებლობა და ექსპლუატაცია.

პირველი ალტერნატიული ვარიანტის მიხედვით პირველი საფეხური განთავსდება ზ.დ. 2090 და 1930 მ ნიშნულებს შორის. შესაბამისად მეორე საფეხური მოიცავს მდინარის 1925 და 1685 მ ნიშნულებს. მეორე ალტერნატიული ალტერნატიული ვარიანტის მიხედვით კი პირველი და მეორე საფეხურები შესაბამისად განთავსდება 2090 და 1810 მ ნიშნულებზე და 1805 და 1685 მ ნიშნულებზე. გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით განხილულ ძირითად ალტერნატივებს შორის მნიშვნელოვანი სხვაობა არ არსებობს, ვინაიდან ასათვისებელი დერეფნის სიგრძე, მდინარის საპროექტო მონაკვეთის სიგრძე და ნიშნულები, ტრასის მიმართულება პრაქტიკულად არ იცვლება. ორივე ალტერნატივის მიხედვით გათვალისწინებულია 3-3 სათაო და ძალური კვანძი. ენერგეტიკული მახასიათებლებიდან გამომდინარე უპირატესობა მიენიჭა მეორე ვარიანტს.

მდ. ნაკრას მარცხენა ნაპირის ნაცვლად კასკადის მარჯვენა სანაპიროზე მოწყობის შემთხვევაში ადგილი ექნება გარემოზე გაცილებით მნიშვნელოვან ზემოქმედებას, კერძოდ: მარჯვენა სანაპიროზე ფერდობების დახრილობა გაცილებით მაღალია, მდინარის სანაპირო ტერასა არ არის გამოხატული და არ არსებობს რაიმე საგზაო ინფრასტრუქტურა. აღნიშნულის შედეგად იზრდება ფერდობების ჩამოჭრის საჭიროება, ასათვისებელი დერეფნის სიგანე. შედეგად მოიმატებს მცენარეულ საფარზე ზემოქმედების რისკები, ადგილი ექნება პრაქტიკულად ხელუხლებელი და მაღალი ღირებულების ჰაბიტატების დარღვევას. მაღალია საშიში გეოლოგიური პროცესების გააქტიურების საშიშროება.

შეთავაზებული პროექტი (მეორე ალტერნატიული ვარიანტი) ითვალისწინებს მდინარის ბუნებრივ ხარჯზე დამოკიდებული, დერივაციული ჰიდროელექტროსადგურების მშენებლობას, წყლის საანგარიშო ხარჯით: ნაკრა 1 ჰესი - 2,70 მ³/წმ; ნაკრა 2 ჰესი - 4,50 მ³/წმ; ნაკრა 3 ჰესი - 7,50 მ³/წმ.

საპროექტო კასკადის თითოეული საფეხურის ძირითადი ნაგებობები იქნება: სათაო ნაგებობა; სადაწნეო წყალსატარი მილსადენი და სააგრეგატო შენობა, რომელშიც სხვადასხვა ჰიდრომექანიკურ მოწყობილობებთან ერთად განთავსდება ტრანსფორმატორებიც.

როგორც პროექტის ნაწილი, სათაო ნაგებობების სტრუქტურა, სალექარებით და დაწნევითი აუზებით აშენდება ისე, რომ მოხდეს მდინარე ნაკრას ნაკადის ინტეგრაცია წნევის ქვეშე მყოფ სისტემაში, რომელიც შედგება ფოლადის წყალსატარისგან.

ნაკრა 1 ჰესისთვის მოეწყობა სათაო ნაგებობის სტრუქტურა ტიროლის ტიპის წყალსაგდებით და დაწნევითი აუზით. გათვალისწინებულია სალექარი. ფოლადის წყალსატარი მილის ბოლოში მოწყობილ ჰესის სააგრეგატო შენობაში განთავსდება ორი ერთეული ვერტიკალური პელტონის ტიპის ტურბინა. ნაკრა 2 ჰესის სათაო ნაგებობა მოიცავს არაკონტროლირებად წყალსაგდებ სტრუქტურას, სალექარით და სადაწნეო აუზით. ჰესის სააგრეგატო შენობაში განთავსდება ორი ერთეული ფრენსის ტიპის ტურბინა განსხვავებული მახასიათებლებით. ნაკრა 3 ჰესის სათაო ნაგებობა ასევე შედგება არაკონტროლირებად წყალსაგდები სტრუქტურის, სალექარისა და სადაწნეო აუზისგან. ისევე როგორც ნაკრა 2 ჰესის შემთხვევაში სააგრეგატო შენობაში განთავსდება ორი ერთეული ფრენსის ტიპის ტურბინა განსხვავებული მახასიათებლებით.

ნაკრა 1 ჰესის შეთავაზებული სათაო წყალმიმღები იქნება 10,3 მ სიმაღლის ბეტონის ნაგებობა, რომელიც ზედა ბიეფში შექმნის მცირე ზომის შეგუბებას. 500 წლიანი განმეორებადობის წყალდიდობის შემთხვევაში წყალი გატარდება ნაგებობის დაზიანების გარეშე. დამბის ზღურბლი განთავსდება ზღვის დონიდან 2097,0 მ სიმაღლეზე. 100 წლიანი განმეორებადობის წყალდიდობის შემთხვევაში ზედა ბიეფის შეტბორვის ნიშნული იქნება 2096,2 მ. შესაბამისად 100 წლიანი განმეორებადობის წყალდიდობის შემთხვევაში ზედა ბიეფის წყლის დონესა და თხემის ნიშნულს შორის სხვაობა იქნება 0,8 მ. წყალსაშვის ზღურბლის ნიშნული იქნება ზღვის დონიდან 2092,0 მ.

ნაკრა 2 ჰესისთვის შემოთავაზებულია ფუნდამენტის ჩათვლით 14,7 მ სიმაღლის ბეტონის სათაო წყალმიმღები ნაგებობა, რომელიც გათვლილი იქნება 500 წლიანი განმეორებადობის წყალდიდობის გატარებაზე. დამბის თხემის ნიშნული იქნება ზღვის დონიდან 1810,6 მ სიმაღლეზე. 100 წლიანი განმეორებადობის წყალდიდობის შემთხვევაში ზედა ბიეფის შეტბორვის ნიშნული იქნება 1809,8 მ. შესაბამისად 100 წლიანი განმეორებადობის წყალდიდობის შემთხვევაში ზედა ბიეფის წყლის დონესა და თხემის ნიშნულს შორის სხვაობა იქნება 0,8 მ. წყალსაშვის ზღურბლის სიმაღლე იქნება ზ. დ. 1807,0 მ-ზე.

ნაკრა 3 ჰესის სათაო ნაგებობა იქნება 13,6 მ სიმაღლის ბეტონის სტრუქტურა, რომელიც ასევე გათვლილი იქნება 500 წლიანი წყალდიდობის გატარებაზე, წყლის დამბის ზემოდან გადადინების და დაზიანების გარეშე. დამბის თხემის ნიშნული იქნება ზღვის დონიდან 1683,05 მ სიმაღლეზე. 100 წლიანი განმეორებადობის წყალდიდობის შემთხვევაში ზედა ბიეფის შეტბორვის ნიშნული იქნება 1682,32 მ. შესაბამისად 100 წლიანი განმეორებადობის წყალდიდობის შემთხვევაში ზედა ბიეფის წყლის დონესა და თხემის ნიშნულს შორის სხვაობა იქნება 0,73 მ. წყალსაშვის ზღურბლის სიმაღლე იქნება ზ. დ. 1679,5 მ-ზე.

კასკადის სამივე სათავე ნაგებობაზე ენერგეტიკული წყალმიმღები განთავსდება მდინარის მარცხენა მხარეს. შესაბამისად როგორც წესი თევზსავალი ნაგებობები მოეწყობა მოპირდაპირე მხარეს, ანუ კაშხლის მარჯვნივ. რეკომენდირებული ზომების მიხედვით წყლის ზედაპირის სიმაღლის სხვაობა თევზსავალების თანამიმდევრულად განლაგებულ აუზებში იქნება 0,20მ. აუზების რაოდენობა შერჩეულია ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად და შესაბამისად შეადგენს: ნაკრა 1 ჰესის თევზსავალისთვის - 21-ს; ნაკრა 2 ჰესის თევზსავალისთვის - 28-ს, ხოლო ნაკრა 3 ჰესის თევზსავალისთვის - 36-ს. რაც შეეხება თევზამრიდ ნაგებობებს, თევზსავალები დაპროექტებულია ისე, რომ მისი საშუალებით

ეკოლოგიური ხარჯის ნახევარზე მეტი გაშვებული იქნას ქვედა ბიეფში შეგუბების მინიმალური დონის პირობებშიც კი. წყალმიმღების შესასვლელი და სალექარიდან წყლის დერივაციულ სისტემაში გამშვები ნაგებობები აღჭურვილი იქნება გისოსებით, რომლის დანიშნულება იქნება ერთის მხრივ სადაწნეო-სადერივაციო სისტემაში ნატანი მასალის, ხოლო მეორეს მხრივ თევზების მოხვედრის პრევენცია. სალექარში წყალი იმოძრავებს მდორედ. ასეთ პირობებში მდ. ნაკრაში გავრცელებული თევზის სახეობის - ნაკადულის კალმახის სადერივაციო-სადაწნეო სისტემაში მოხვედრის რისკი მინიმალურია.

სამივე საფეხურის წყალსატარი მილსადენი განთავსდება მდინარის მარცხენა სანაპიროზე, კალაპოტის სიახლოვეს და იქნება მიწისქვეშა. მილსადენების სიგრძე იქნება დაახლოებით 2,4 კმ, 1,6 კმ და 3,0 კმ. წყალსატარის დიზაინის ოპტიმალური ვარიანტის შერჩევას, შეირჩა ST52 ტიპის ფოლადის 10 მმ კედლის სისქის მქონე წყალსატარი, შიდა დიამეტრით 1,00 მ, 1,30 მ და 1,80 მ. ნაკადის სიჩქარე მილსადენში, რომელიც შეესაბამება შერჩეულ დიამეტრს, შეადგენს 2,9-დან 3,4 მ/წმ-მდე. 4,5 მ/წმ-ზე ნაკლები სიჩქარე ზოგადად მისაღებად ითვლება წყალსატარის პროექტირების დროს.

ჰესების კასკადის სადერივაციო-სადაწნეო წყალსატარი მილსადენების მთლიანი მონაკვეთი, შესართავებთან გადაკვეთის ჩათვლით, განთავსდება მიწის ქვეშ. შენაკადებთან გადაკვეთის უბნები მოექცევა ბეტონის კონსტრუქციებში წყალსატარის ღვარცოფული ნაკადებისგან დაცვის მიზნით.

საპროექტო დერეფანში გაყვანილ ზოგიერთ შურფში გრუნტის წყლები მიწის ზედაპირიდან საკმაოდ ახლოს დაფიქსირდა. ასეთ უბნებზე გათვალისწინებულია მილსადენის სათანადო დაცვა. გარემოს აგრესიული ზემოქმედების ხარისხი მეტალის კონსტრუქციებზე მათი პერიოდულად დასველების შემთხვევაში არის სუსტი. აღნიშნულიდან გამომდინარე, გათვალისწინებულია მილსადენის დაცვა კოროზიისგან. კერძოდ მოხდება მილსადენის სამმაგი ჰიდროიზოლაცია პოლიეთილენის მასალის გამოყენებით.

ნაკრა 1 ჰესისთვის შეთავაზებული სააგრეგატო შენობა (ანუ ჰესის შენობა) შედგება 31,2 მ X 19,8 მ მდგრადი ბეტონის კონსტრუქციისგან. ბუნებრივი სიმაღლე იქნება ზღვის დონიდან 1817 მ, დაფუძნება მოხდება ზღვის დონიდან 1809,9 მ სიმაღლეზე. სააგრეგატო შენობის ადგილი მდებარეობს მდინარის მარცხენა სანაპიროზე.

ნაკრა 2 ჰესის სააგრეგატო შენობის ზომებია 32,0 მ X 16,2 მ., ბუნებრივი სიმაღლით ზღვის დონიდან 1691 მ, დაფუძნება - 1677,5 მ. შერჩეული ტერიტორიის რელიეფური პირობები ხელსაყრელია და მიწის სამუშაოების მასშტაბი არ იქნება მაღალი.

ნაკრა 3 ჰესის სააგრეგატო შენობის პარამეტრებია: 33,3 მ X 16,2 მ. ბუნებრივი სიმაღლე - 1505 მ, დაფუძნება - 1493,6 მ. ტერიტორიაზე წარმოდგენილია დიდი ზომის ლოდნარი. სამუშაოების დაწყებამდე აუცილებელი იქნება ტერიტორიის გაწმენდა ზედა ფერდობებიდან ჩამოტანილია აღნიშნული მასალისაგან. სამივე სააგრეგატო შენობა განკუთვნილია ორი აგრეგატის გამართავსა და ექსპლუატაციაზე.

პელტონის ტიპის ვერტიკალური ოთხჭავლიანი ორი ჰორიზონტალური ტურბინა ყველაზე ეფექტური გადაწყვეტა გამოდგა ნაკრა 1 ჰესის პროექტის მახასიათებლებისთვის. საანგარიშო დაწვევის შეზღუდვის შესაძლებლობიდან გამომდინარე ნაკრა 2 და ნაკრა 3 ჰესების პროექტისათვის შერჩეული იქნა ფრენსის ტიპის ტურბინები. აღნიშნული გადაწყვეტილება მიღებული იქნა მდ. ნაკრას ბუნებრივი ხარჯების გათვალისწინებით, კერძოდ ფრენსის ტურბინას გააჩნია შესაძლებლობა იმუშაოს 40%-იანი დატვირთვის

პირობებშიც. აქედან გამომდინარე წყალმცირე სეზონებზე შესაძლებელი იქნება მინიმუმ ერთი ტურბინის ექსპლუატაცია მაინც.

თითოეულ საფეხურზე ორი გენერატორი დამონტაჟდება. მათი გამომუშავებული ენერჯია გადაეცემა საერთო საშუალო ძაბვის გამანაწილებელს და იქიდან ერთ საერთო ძირითად ტრანსფორმატორს. ტრანსფორმატორი დამონტაჟებული იქნება ჰესების სააგრეგატო შენობებში. ტრანსფორმატორების განთავსების ადგილები იქნება გადახურული და ყველა მხრიდან დაცული ლითონბადის შემოღობვით, რომელიც იქნება დალუქული ბოქლომით. აქედან გამომდინარე სატრანსფორმატოროში უცხო პირების და ცხოველების შეღწევა პრაქტიკულად გამორიცხულია. ნაკრ 3 ჰესის სააგრეგატო შენობიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტის დაშორების მანძილი 1500 მ-ს აჭარბებს.

საპროექტო ტერიტორია მოქცეულია დასავლეთ საქართველოს ნოტიო სუბტროპიკულ ზონაში. ჰაერის მასების დაუბრკოლებელი შემოჭრა მის ტერიტორიაზე ხდება მხოლოდ სამხრეთ-დასავლეთიდან, მდინარე ენგურის ხეობის გავლით. ყველა სხვა მიმართულებით რეგიონის ტერიტორია გარშემორტყმულია მაღალი ქედებით, რომელთა გადალახვა ჰაერის მასების ქვედა ფენებისთვის გამძლეებულია.

მაღალმთიანი, კლდოვანი, ეროზიულ-დენუდაციური რელიეფი წარმოადგენს კავკასიონი სამხრეთი ფერდობის გეოსინკლინის ზონას, რომელიც იკვეთება სვანეთის ქედით. მაქსიმალური სიმაღლე 4010 მეტრია. აღნიშნული რელიეფი იკვეთება მდინარეთა ხეობებით, რომელიც ახდენს ქანების გამოფიტული მასალის ტრანსპორტირებას. მთელი ხეობის გასწვრივ, გამიშვლებულ კლოდვან ფერდობებზე განვითარებულია ქვათაცვენები, კლდეზვავები და შვავები. აღნიშნული პროცესების შედეგად ფერდობების ძირში წარმოქმნილია მძლავრი კოლუვიური ფორმირებები, რომელთაც ფერდობის ქვედა ნაწილში ნაწილობრივ გადაფარული აქვს ჭალის ზედა ტერასები და რიგ შემთხვევებში, აღნიშნული კოლუვიური ნალექები ვრცელდება მდინარის კალაპოტამდე. კოლუვიური მასალის ტრანსპორტირებაში ფერდობებიდან კალაპოტის მიმართულებით სავარაოდ დიდ როლს თამაშობს თოვლის ზვავები, რაზეც მიანიშნებს კოლუვიონის ზედაპირის ფორმები.

მდინარე ნაკრა სათავეს იღებს ცენტრალური კავკასიონის სამხრეთ ფერდობზე, დონღუზ-ორუნბაშის გადასასვლელის (3203 მ) ჩრდილო-დასავლეთით 0,9 კმ-ში 3450 მეტრის სიმაღლეზე და ერთვის მდ. ენგურს მარჯვენა მხრიდან სოფ. შდიგირის ტერიტორიაზე 886 მეტრის სიმაღლეზე ზღვის დონიდან.

საპროექტო სამშენებლო დერეფნის ფარგლებში განხორციელდა სავლე კვლევა. რომლის მიზანიც იყო საკვლევ ტერიტორიაზე არსებული მცენარეთა სახეობების ფონური მდგომარეობის შესწავლა და ტერიტორიის დეტალური ბოტანიკური კვლევა. საპროექტო დერეფანი ტყის საფარი მაღალი სიხშირით არ გამოირჩევა. მცენარეული საფარის შედარებით მაღალი დაფარულობაა ნაკრა 3 ჰესის დერეფანში, თუმცა ამ საფეხურზე დერეფნის დიდი ნაწილი ხვდება არსებული გზის დერეფანში.

საპროექტო დერეფანში ჩატარებული ჭრას დაქვემდებარებული ხეების სახეობრივი და რაოდენობრივი შემადგენლობის დეტალური კვლევის (ტაქსაცია) შედეგების მიხედვით ზემოქმედების ზონაში არ ექცევა და გარემოდან ამოღებას არ ექვემდებარება საქართველოს „წითელი ნუსხის“ ეს სახეობა.

დერეფანი ლოკალიზებულია მთის შუა სარტყლის ტყეში, მთის ზედა, სუბალპურ და ალპურ სარტყელში ზ.დ.-დან 1500-2100 მ ფარგლებში და მიყვება მდინარე ნაკრას ნაპირს.

საკვლევ დერეფანში ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის საფარი ძალზედ სუსტად არის წარმოდგენილი. დერეფანში, სადაც გაივლის მილსადენი (უმეტესწილად ხეობის ზედა მონაკვეთები), ვხვდებით ფერდობიდან ჩამოსული დელუვიური მასალის მაღალ შემცველობას. ჰუმუსოვანი ფენის შედარებით მაღალი სიმძლავრე წარმოდგენილია ნაკრა 2 ჰესის და ნაკრა 3 ჰესის დერეფანში.

საპროექტო ნაკრა ჰესების კასკადის გარდა მდინარეზე განიხილება ქვედა დინებაში ორი მნიშვნელოვანი ჰიდროტექნიკური ობიექტის მშენებლობა: სოფ. ნაკრას ზემო დინებაში სათავე წყალმიღები ნაგებობის მოწყობა გვირაბის საშუალებით წყლის გვრედით ხეობაში (მდ. ნენსკრა) გადაადგილების მიზნით; სოფ. ნაკრას ქვემო დინებაში მდ. ენგურთან შერთვამდე 7,4 მგვტ სიმძლავრის არარეგულირებადი ჰესის მშენებლობა. თავისი მახასიათებლებით იგი მსგავსი იქნება საპროექტო ნაკრა ჰესების ჰიდროტექნიკური ნაგებობებისა. სამივე ობიექტის გავლენით მოსალოდნელია კუმულაციური ზემოქმედება წყლის სტატუსზე.

ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე უარყოფითი ზემოქმედება მოსალოდნელია მშენებლობის ეტაპზე, რაც დაკავშირებული იქნება სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილებასთან, ტექნიკის მუშაობასთან და სხვ. ჰესების ტექნოლოგიური პროცესების გათვალისწინებით ექსპლუატაციის ეტაპზე ემისიებს პრაქტიკულად ადგილი არ ექნება.

პროექტის მასშტაბებიდან გამომდინარე შესაძლოა გამოყენებული იქნას ბეტონის დამამზადებელი მინი-ქარხანა, წარმადობით 30 მ³/სთ. შესაბამისად ემისიებს ადგილი ექნება ბეტონის დამამზადებისთვის საჭირო ინერტული მასალების მართვისას და მინი-ქარხნის ფუნქციონირებისას. გასათვალისწინებელია, რომ საპროექტო დერეფანში ელექტრომომარაგების სისტემა არ არის კარგად განვითარებული. აქედან გამომდინარე დიდი ალბათობით მოხდება დიზელ-გენერატორის გამოყენება და მოეწყობა საწვავი რეზერვუარები.

პროექტის განხორციელება იგეგმება დაუსახლებელ ტერიტორიებზე. უმოკლესი მანძილი საცხოვრებელ ზონასა (სოფ. ნაკრა) და ყველაზე ახლოს მდებარე სამუშაო ზონას (ნაკრა 3 ჰესის სააგრეგატო შენობა და მის მიმდებარედ გათვალისწინებული სამშენებლო ბანაკი) შორის 1500 მ-ს შეადგენს. აღნიშნულ დერეფანში წარმოდგენილია საკმაოდ ხშირი მცენარეულობა და აღინიშნება რელიეფის მაღალი დანაწევრებულობა. ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის წარმომქმნელი ძირითადი წყაროები იქნება ჰიდროაგრეგატები, რომლებიც განთავსებული იქნება დახურულ შენობაში. სააგრეგატო შენობის გარეთ ხმაურის დონე არ იქნება 60 დბ-ზე მეტი.

რაც შეეხება ვიბრაციის გავრცელებას და მისი გავლენით მოსალოდნელ ნეგატიურ ზემოქმედებას, პროექტი არ ითვალისწინებს ისეთი მეთოდების (მაგალითად ბურღვა, აფეთქება და სხვ.) გამოყენებას, რომლებიც მნიშვნელოვანი ვიბრაციის გამომწვევი შეიძლება იყოს. ვიბრაცია გამოწვეული იქნება მძიმე ტექნიკის გადაადგილებით, ასეთი ზემოქმედება მნიშვნელოვანი იქნება სოფ. ნაკრას სიახლოვეს ტრანსპორტირების დროს. სამშენებლო ბანაკების მობილიზების შემდგომ მძიმე ტექნიკა იმოდრავებს ბანაკი-სამუშაო უბნების და სამუშაო უბნები-ბანაკის მიმართულებით. აღნიშნული მარშრუტი მნიშვნელოვნად არის დაცვილებული საცხოვრებელი სახლებიდან.

მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ ნაკრას შენაკადების უმეტესობა ღვარცოფული ხასიათისაა და შესართავებთან წარმოქმნილი აქვთ სხვადასხვა სიმძლავრისა და შედგენილობის მქონე გამოზიდვის კონუსები. აღსანიშნავია ქვათაცვენები, კლდეზვავები და

შვავები, რომლებიც განვითარებულია დერეფნის მიმდებარე ფერდობებზე. გასათვალისწინებელია თოვლის ზვავების ფორმირების ალბათობაც.

მძლავრი ნაკადების მოსვლის შემდგომ შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს ღვარცოფული მასის წყალმიმღებთან დაგროვებას, რაც შეაფერხებს ჰესების ფუნქციონირებას. ასეთ შემთხვევაში სამშენებლო მანქანების საშუალებით მოხდება ნაგებობის ზედა ბიეფების გაწმენდა.

ზვავის გააქტიურებას ხელს უწყობს შემდეგი ფაქტორები: თოვლის საფარის მაღალი სისქე (20 სმ და მეტი), ფერდობის 15-50°-იანი დახრილობა და ტყის საფარის არარსებობა. როგორც საინჟინრო-გეოლოგიურ კვლევებში აღინიშნა, დერეფანი კვეთს რამდენიმე ხევს. აღნიშნულ ხევებში შესაძლებელია ზამთარ-გაზაფხულის პერიოდში ადგილი ჰქონდეს თოვლის ზვავების წარმოქმნას.

ნაკრა ჰესების კასკადისთვის შერჩეულ დერეფანში გამოვლენილი იქნა ქვათაცვენის მხრივ საყურადღებო რამდენიმე უბანი, რომლებმაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას საპროექტო ნაგებობებს. სამშენებლო სამუშაოებისას სხვადასხვა სახის სამშენებლო ტექნიკის გამოყენებამ შეიძლება მოახდინოს ქვათაცვენის პროვოცირება. ქვათაცვენის მხრივ საყურადღებო უბნებზე სამუშაოები შესრულდება უსაფრთხოების ზომების მკაცრი დაცვით და გათვალისწინებული იქნება შესაბამისი ღონისძიებები.

მდ. ნაკრას გვერდითი ეროზიის განვითარებამ შესაძლებელია თავის მხრივ საფრთხე შეუქმნას სადაწნო მილსადენის მდგრადობას და მასთან ერთად დააზიანოს ხეობაში გაყვანილი გზა. ეროზიისგან დაცვის მიზნით დერეფნის ცალკეულ მონაკვეთებზე, მდინარის მხარეს მოეწყობა ნაპირდამცავი გაბიონები - (ზომებით 4x1x1 მ ან 2x1x1 მ.) დასაცავი უბნის სპეციფიკის გათვალისწინებით გაბიონები მოეწყობა ორ, სამ ან ოთხ წყებად.

მდინარის უწყვეტობის დარღვევამ შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს თევზის მიგრაციაზე, ან საერთოდ ხელი შეუშალოს მას. თევზის მიგრაცია მნიშვნელოვანია ქვირილობისთვის, პოპულაციების ერთმანეთთან შერევისა და გაერთიანებისათვის.

მშენებლობის ეტაპზე ზემოქმედების წყარო იქნება წყლის დროებითი დერივაციის მოწყობა, რაც საჭიროა სათაო ნაგებობების ეტაპობრივი მშენებლობისთვის. მშენებლობის ორგანიზაციის წინაწარმ პროექტის მიხედვით წყალმიმღები კონსტრუქციების მშენებლობის პერიოდი საკმაოდ ხანგრძლივია. ამ პერიოდში ბარიერის ეფექტი შეიძლება შეიქმნას დროებითი დერივაციის შესასვლელ და გამოსასვლელ პორტალებში (მიზეზი შეიძლება იყოს ნატანით გადაღობვა, კალაპოტსა და პორტალებს შორის ჩქერის შექმნა).

წყალალეობა და შესაბამისად მდინარის კალაპოტში ეკოლოგიური ხარჯის დატოვება ამცირებს მდინარის პროდუქტიულ ფართობს და აქედან გამომდინარე, ჰაბიტატის ზომას. წყალალეობის შედეგად იცვლება ჰაბიტატის ნაწილის ეკოლოგიური პირობები. მცირდება ნაკადის სიჩქარე, რაც იწვევს ნატანის გადაადგილების შეფერხებას. გარდა ამისა, წყლის სიღრმის შემცირებით იზღუდება დიდი თევზების ჰაბიტატიც. წყლის ნაკადის შემცირებამ მასში ნუტრიენტებით მდიდარი ან ჩამდინარე წყლების დიდი რაოდენობით ჩაღვრის პირობებში შეიძლება ევტროფიკაცია და ტემპერატურის მატება გამოიწვიოს.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შენიშვნების საფუძველზე საქმიანობის განმახორციელებელმა საპროექტო ორგანიზაციასთან განიხილა ეკოლოგიური ხარჯის გაზრდის შესაძლებლობა. შესაბამისი ანალიზის მიხედვით ეკოლოგიური ხარჯის ოდენობად თითოეული საფეხურისთვის განისაზღვრა 50%-იანი

უზრუნველყოფის საშუალო ბუნებრივი ხარჯის 13%-ის ოდენობით, რაც შეადგენს: ნაკრა 1 ჰესისთვის - 0,34 მ³/წმ-ს; ნაკრა 2 ჰესისთვის - 0,55 მ³/წმ-ს; ნაკრა 3 ჰესისთვის - 0,91 მ³/წმ-ს; საერთო ჯამში წყალაღებით გამოწვეული ზემოქმედებას ექნება საკმაოდ საგულისხმო ნეგატიური ეფექტი, თუმცა კალაპოტში დატოვებული ეკოლოგიური ხარჯი არ იქნება წყალმცირე პერიოდების ბუნებრივ ხარჯზე ნაკლები.

მიწის სამუშაოების შესრულებისას, მათ შორის სამშენებლო ბანაკებსა თუ სხვა დროებით ასათვისებელ ტერიტორიებზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის პროცესში გარკვეულწილად დაზიანდება ტყის მოზარდ-ადმონაცენი ხე-მცენარეები, რომლებიც ტყის განახლებას უწყობს ხელს.

ნაკრა 3 ჰესის დერეფანში, მათ შორის სააგრეგატო შენობასთან მცენარეული საფარის შემცირება გარკვეულწილად შეასუსტებს მის შესაძლებლობას დაიცვას სანაპირო ზოლი ეროზიისგან, თუმცა როგორც ზემოთ აღინიშნა, ეს არ მოხდება დიდ ფართობზე. მცენარეული საფარის შემცირების ფონზე ნაპირდაცვითი ფუნქციის შენარჩუნების ერთერთი წინაპირობაა საშიში გეოდინამიკური პროცესების (მდინარის გვერდითი ეროზია) გააქტიურების სათანადო პრევენციული ღონისძიებების გატარება. პროექტის მიხედვით შესაბამის ადგილებში გათვალისწინებულია ნაპირდამცავი კონსტრუქციების მოწყობა. ყველა უბანზე, სადაც მშენებლობის ეტაპზე მოხდება მცენარეული საფარის გასუფთავება, განხორციელდება საშიში გეოდინამიკური პროცესების და დამცავი საინჟინრო ნაგებობების მდგრადობის მონიტორინგი. საჭიროების შემთხვევაში უმოკლეს ვადებში გატარდება დამატებითი გამაგრებითი სამუშაოები, მოხდება დამცავი ნაგებობების აღდგენა-განახლება.

ცხოველთა მრავალფეროვნების თვალსაზრისით ნაკრა ჰესების კასკადის მშენებლობის დერეფანი და მიმდებარე ტერიტორიები საკმაოდ სენსიტიურია. ობიექტის ზედა საფეხურების განთავსების არეალი ხელსაყრელ ჰაბიტატს წარმოადგენს ისეთი მნიშვნელოვანი სახეობებისთვის, როგორცაა ორბი *Gyps fulvus*, მთის არწივი *Aquila chrysaetus*, ბატკანძერა *Gypaetus barbatus*, მურა დათვი *Ursus arctos*, დასავლეთ კავკასიური ჯიხვი *Capra caucasica*. ქვედა საფეხურების დერეფანში ასევე შეიძლება შეგვხდეს წავი *Lutra lutra* და ნაკლები ალბათობით კავკასიური გველგესლა *Vipera kaznakovi*.

საპროექტო ტერიტორიები მნიშვნელოვანი მანძილებით არის დაშორებული არსებული საცხოვრებელი ზონებიდან (მათ შორის სოფ. ნაკრა). სამშენებლო მოედნები და ექსპლუატაციის შესვლის შემდგომ კასკადის სათავე და ძლაური კვანძები შესამჩნევი იქნება ხეობაში მომსახურე მესაზღვრეებისათვის, ასევე მწყემსებისთვის, რომლებიც შეიძლება გადაადგილდებოდნენ ხეობის ზედა მონაკვეთებისკენ და ასევე ტურისტებისთვის.

აღსანიშნავია, რომ საპროექტო დერეფნის მიმდებარე ტერიტორიები, მათ შორის სანაყაროებისთვის შერჩეული უბნები ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ გამოიყენება სამოვრებად. მიწის სამუშაოები და ამ სამუშაოების შედეგად ექსკავირებული მასალის მართვა განხორციელდება ისე, რომ მაქსიმალურად შენარჩუნდეს ადგილობრივი მოსახლეობის ხელმისაწვდომობა სამოვრებზე და ადგილი არ ჰქონდეს ნეგატიურ სოციალურ ზემოქმედებას. ექსკავირებული მასალის მუდმივი განთავსებისთვის შერჩეული უბნები (სანაყაროების ადგილმდებარეობები) შეთანხმებული იქნება მესტიის მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან და ადგილობრივ მოსახლეობასთან; სამშენებლო სამუშაოების მიმდინარეობის პროცესში მაქსიმალურად უზრუნველყოფილი იქნება მოსახლეობის და შინაური ცხოველების თავისუფალი გადაადგილების შესაძლებლობა ხეობის ზედა ნიშნულებისკენ.

სამუშაოების მიმდინარეობის პროცესში ექსკავირებული მასალის ნაწილი პარალელურად გამოყენებული იქნება გზების მოწესრიგებისთვის, ჰესის სააგრეგატო შენობების ვაკისების მოწყობისთვის და ნაპირსამაგრი* სამუშაოებისთვის. რაც ხელს შეუწყობს სანაყაროების ეტაპობრივ ათვისებას და სამოვრებზე ხელმისაწვდომობას;

საპროექტო დერეფანში რაიმე ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი არ ხვდება. შესაბამისად მიწის სამუშაოებისას წარმოქმნილი ვიბრაციით კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაზიანება მოსალოდნელი არ არის. ნაკრას ხეობის საპროექტო მონაკვეთში არქეოლოგიური მნიშვნელობის ობიექტების გვიანი გამოვლინების ალბათობა ძალზედ დაბალია. მიწის სამუშაოების დროს შედარებით მეტი ყურადღება უნდა გამახვილდეს ნაკრა 3 ჰესის დერეფანში. საექსკავაციო სამუშაოები უნდა განხორციელდეს სიფრთხილის ზომების დაცვით. მუშაობას უნდა აკონტროლებდეს დამატებითი პერსონალი, რომელმაც უცხო (დაუდგენელი) ნივთის ან ადგილისათვის არადაამახასიათებელი შრეების გამოვლენის შემთხვევაში დაუყოვნებლივ უნდა მოითხოვოს საექსკავაციო სამუშაოების დროებითი შეჩერება სიტუაციის გარკვევამდე.

როგორც აღინიშნა, ნაკრა ჰესების კასკადის გარდა საპროექტო მდინარეზე იგეგმება ორი ჰიდროტექნიკური ნაგებობის მშენებლობა: 1. სოფ ნაკრას ზემოთ, ზ.დ. 1490 მ სიმაღლეზე წყალმიმღები ნენსკრა ჰესის პროექტისათვის და 2. მცირე სიმძლავრის ჰესი სოფ. ნაკრას ქვემოთ, ზ.დ. 1090-900 მ ნიშნულებს შორის.

გეოლოგიურ გარემოზე კუმულაციური ზემოქმედების ხასიათი არ იქნება მნიშვნელოვანი, რასაც პირველ რიგში განაპირობებს სამივე განსახილველი ჰიდროენერგობიექტის საპროექტო გადაწყვეტა, რომლის მიხედვითაც ხეობაში რეგულირებადი წყალსაცავების მოწყობა არ მოხდება. ნაგებობების ზედა ბიეფებში მცირე ზომის შეგუბებები, რომლებიც ძირითადად დაიკავებს მდინარის კალაპოტს და კალაპოტისპირა ზოლს, ფერდობების ამგები ქანების დანესტიანებას და გამოფიტვის ინტენსივობას მნიშვნელოვნად ვერ გაზრდის.

სამივე ენერგობიექტის ექსპლუატაციაში გაშვების შემდგომ მდინარის კალაპოტში ბუნებრივი ხარჯების შემცირება გარკვეულ გავლენას იქონიებს სანაპირო ზოლში გრუნტის წყლების დგომის დონეებზე.

განსაზღვრული იქნა ნაკრა 3 ჰესის საპროექტო მონაკვეთში (მდინარის კალაპოტის ზ.დ. 1670-1500 მ ნიშნულები) მდინარის მაქსიმალური შეტბორვის არეალი წყლის მაქსიმალური ხარჯის პირობებისთვის შეგუბებული წყლის მაქსიმალური მოცულობა იქნება 9796 მ³. ასეთ პირობებში თუ დაუშვებთ, რომ სათავე კვანძის ფარგლებში ადგილი ექნება ძალზედ ძლიერ დაზიანებას და შეგუბებული წყლის სრული მოცულობის გადადინება მოხდა ქვედა ბიეფში, სააგრეგატო შენობის კვეთში მდ. ნაკრას დონე მოიმატებს მაქსიმუმ 80 სმ-ით (9796 / 12410 = 0,789 მ);

გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები და მონიტორინგი, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, შესაძლო ავარიული სიტუაციები, საქმიანობის პროცესში მოსალოდნელი ნარჩენების მართვის გეგმა. ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა; დასკვნები და სხვა.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში უზრუნველყოს წარმოდგენილი გზმ-ს ანგარიშის, გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებებისა და მონიტორინგის, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის; ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის; ნარჩენების მართვის გეგმის; დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესრულება;
2. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე დაგეგმილი საქმიანობის სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან შეთანხმება;
3. ჰიდროელექტროსადგურის კასკადის მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ჰესის სამივე სათავე ნაგებობებთან ავტომატური დონემზომების განთავსება და მდინარის ყოველდღიური ხარჯების შესახებ ინფორმაციის ყოველკვარტალურად სამინისტროში წარმოდგენა, რათა შემდგომში სამინისტროს ჰქონდეს შესაძლებლობა იმსჯელოს ეკოლოგიური ხარჯის საკმარისობის შესახებ;
4. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს შესაბამისი კვლევების ჩატარებით ადრეული გაფრთხილების სისტემის და მონიტორინგის სისტემების დამონტაჟება(საევაკუაციო გეგმებით) ღვარცოფული და ზვავსაშიში მონაკვეთებისთვის, ხოლო აღნიშნულის შესახებ დეტალური ინფორმაცია წარმოდგენილი იქნას სამინისტროში განსახილველად;
5. მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში უზრუნველყოს საპროექტო ტერიტორიაზე გეოდინამიკური პროცესების მუდმივი მონიტორინგი, ხოლო მონიტორინგის შედეგები კვარტალურად წარმოდგენილი იქნას სამინისტროში განსახილველად;
6. მშენებლობის დაწყებამდე შემუშავებული და წარმოდგენილი უნდა იქნას პროექტის ფარგლებში სარეაბილიტაციო გზების მონაკვეთების, ხიდების, ნაპირსამაგრი სამუშაოების დეტალური პროექტები და შესაბამისი shape ფაილები;
7. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს მისასვლელი გზების გაყვანა-გაფართოებისა და სახიდე გადასასვლელების მოწყობის პროცესში, მეწყრულ-გრავიტაციული პროცესების ჩასახვა-გააქტიურების შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების დეტალური გეგმა-პროექტის სამინისტროში წარმოდგენა;
8. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს გზმ-ს ანგარიშის მიხედვით საპროექტო არეალში დამატებითი საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევების ჩატარება და შესაბამისი კვლევის შედეგების სამინისტროში წარმოდგენა;
9. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ფუჭი ქანების სანაყაროების და რეკულტივაციის დეტალური პროექტების სამინისტროში წარმოდგენა, სადაც ასევე გათვალისწინებული იქნება სალექარებიდან და სათავე ნაგებობის გასუფთავების შედეგად წარმოქმნილი ინერტული მასალის მართვის საკითხები shape ფაილებთან ერთად;
10. მშენებლობის დაწყებამდე განისაზღვროს სათავე ნაგებობების მშენებლობის პერიოდში (მდინარის ზღუდარებით გადაკეტვა) და სალექარის გარეცხვის სავარაუდო რეჟიმების დროს იქთიოფაუნისათვის მიყენებული ზარალის პროგნოზი და წარმოდგენილ იქნეს შესაბამისი საკომპენსაციო ღონისძიებები სამინისტროში;

11. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს კავკასიური გველგესლას (*Vipera kaznakovi*) და მცენარე ლიგულარიას (*Ligularia sibirica*) დამატებითი შესწავლა, განისაზღვროს შესაბამისი შემარბილებელი/საკომპენსაციო ღონისძიებები და წარმოდგენილი იქნეს შესაბამისი ინფორმაცია სამინისტროში;
12. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ხეების ჭრის შედეგად ცხოველებსა და ჰაბიტატებზე მიყენებული ზემოქმედების შესწავლა. კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, განისაზღვროს შესაბამისი შემარბილებელი და/ან საკომპენსაციო ღონისძიებები და შესათანხმებლად წარმოდგენილ იქნას გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში;
13. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს წყლისა და წყალზე დამოკიდებულ სახეობებზე (მათ შორის წავზე - *Lutra lutra*), ასევე დასავლეთ კავკასიურ ჯიხვზე (*Capra caucasica*) პროექტის განხორციელებით გამოწვეული შესაძლო ზემოქმედების შესწავლა. კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, განისაზღვროს შესაბამისი შემარბილებელი და/ან საკომპენსაციო ღონისძიებები და აღნიშნული ანგარიში წარმოდგენილ იქნას გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში შესათანხმებლად;
14. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის გეგმის შემუშავება (ან აისახოს წარმოდგენილ მონიტორინგის გეგმაში), სადაც დეტალურად აისახება სამონიტორინგო დაკვირვების საკითხები ყველა სენსიტიურ რეცეპტორზე და პროცესებზე (როგორცაა: ბერნის კონვენციის დანართებსა და „წითელი ნუსხაში“ შეტანილი სახეობები და ჰაბიტატები და მათზე ზემოქმედება; შემარბილებელი და ზემოქმედების თავიდან აცილების ღონისძიებების ეფექტურობა (საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი შემარბილებელი, ან საკომპენსაციო ღონისძიებების დაგეგმვა/განხორციელების მიზნით); ჰაბიტატების აღდგენის ქმედებების ეფექტურობაზე დაკვირვება; თევზსავალის და თევზამრდის ეფექტურობა; წყლის ე.წ. ეკოლოგიური ხარჯის საკმარისობა, ბიომრავალფეროვნების არსებობისათვის და ა.შ.). ასევე, მონიტორინგის გეგმაში აისახოს სამინისტროში ანგარიშგების პერიოდულობის ამსახველი გრაფა. აღნიშნული მონიტორინგის გეგმა წარმოდგენილი უნდა იქნას სამინისტროში შესათანხმებლად;
15. სამშენებლო სამუშაოების დაწყების, დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს;
16. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

IV. დასკვნა

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, მესტიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ წარმოდგენილი, შპს „ეკოპიდრო“-ს „მესტიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, მდ. ნაკრაზე სამ საფეხურიანი კასკადური ტიპის ჰესის მშენებლობა-ექსპლუატაციის“ პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის პირველადი სტრუქტურული
ერთეულის ხელმძღვანელი

თამარ შარაშიძე

(სახელი, გვარი)





საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის



KA060159098948217

ბრძანება Nი-693

ქ. თბილისი

17 / ოქტომბერი / 2017 წ.

მესტიის მუნიციპალიტეტში შპს „ეკოჰიდრო“-ს „მესტიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, მდ. ნაკრაზე სამ საფეხურიანი კასკადური ტიპის ჰესის მშენებლობა-ექსპლუატაციის“ პროექტზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „მ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №73; 13.10.2017 მესტიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილი, შპს „ეკოჰიდრო“-ს „მესტიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, მდ. ნაკრაზე სამ საფეხურიანი კასკადური ტიპის ჰესის მშენებლობა-ექსპლუატაციის“ პროექტი;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „ეკოჰიდრო“-მ საქმიანობა განახორციელოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის შესაბამისად და უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№ 73; 13.10.2017) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ეკოჰიდრო“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ეკოჰიდრო“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

სოლომონ პავლიაშვილი